

PALLASSOS

Auuuuuhhhhhh!!!!

Crònica

PITI ESPAÑOL
BARCELONAFestival Internacional de Plassos
CORNELLÀ 17 D'OCTUBRE

Divendres es va celebrar a Cornellà la gala inaugural del XVI Festival Internacional de Plassos, Memorial Charlie Rivel, on van coincidir quatre propostes clownesques diferents. Primer, un clàssic, l'incombustible Tortell Poltrona, fent les entrades de sempre: la de la puça, la del micro i la de les cadires aguantades en equilibri damunt la barbata. Amb els seus espectacles passa una mica com amb *Mar i cel*, que els veus un parell o tres de vegades a la vida. I cada vegada que ho fas, recordes el primer cop que el vas veure i t'entendreixes i tornes a riure i et tornes a meravellar veient suar a carretades aquella força humorística de la naturalesa.

Si el Tortell és un clàssic, l'ucraïnès Housch-ma-Housch, premiat a diversos festivals, és una descoberta sorprenent: un pallaso gens tradicional que ha construït una figura

que és una mena de barreja entre un personatge de dibuixos animats, un membre de la família Monster i un modern fent *beat box*. Amb poquíssims elements, gestos molt definits, alguna procacitat servida amb elegància i un tempo extraordinari, va fer que el públic rigués de valent i l'aplaudís amb moltes ganes.

Els russos Licedei (en rus, *els que fan ganyotes*), en canvi, són una altra cosa. Si no fos perquè el pallaso principal no para de fer ganyotes, i les fa molt bé, l'actuació dels altres tres plassos que formen la companyia s'assemblaria més a una festa familiar –on el teu cosí s'ha pintat la cara, s'ha posat uns pantalons que li vénen grans i fa veure que és tonto mentre el teu cunyat imita el Julio Iglesias– que a una actuació de festival. Però, vés a saber, potser és una qüestió de sensibilitat meua, perquè es veu que són una de les grans companyies mundials de *clowns*.

Les companyies de plassos o els *clowns* que actuen tots sols, com l'enyorat Monti, homenatjat amb el Nas d'Or 2014 a títol pòstum, han arribat a l'excel·lència humorística i poètica a base d'anys de fer, una vegada i una altra, les mateixes entrades. I anar-les polint i fent-les més i més essencials. Hosta, Montell i Toronell són tres plassos que por-

ten anys treballant cadascú pel seu compte. Però en aquest festival han decidit treballar junts, fent de nois de pista maldestres. I com que no porten anys d'experiència conjunta polint gestos i gags, les seves petites entrades a la pista, mirant d'escombrar el confeti que havien tirat els altres plassos, eren d'un humor tan suau, tan poc definit, que no sabies quan havies de riure.

Tant ells com la resta de plassos van fer servir en algun moment la relació amb el públic i, de vegades, la intervenció d'algun espectador. És un recurs que funciona, segur, perquè veure algú que podríem ser

Tortell Poltrona durant la gala inaugural del XVI Festival Internacional de Plassos de Cornellà.

MANOLO GARCÍA

nosaltres fent el ridícul davant de centenars de persones sempre fa gràcia. Però quan, com en aquesta gala, aquest recurs s'utilitza massa, perd humor i es converteix en un clixé. Com clixé deu ser el que em vaig trobar pensant mentre tornava a casa: quina mena de pallaso serien els nostres polítics? Mas, un pallaso blanc vestit de lluentons? Herrera, una mena de Mortadelo que no en pesca ni una? Junqueras el pallaso gras amb camisa de quadres que ruixa els espectadors amb les seves llàgrimes? Iceta, el que rep totes les garrotades? Sánchez-Camacho, la que... Res, clixés. —

MÚSICA

Morelenbaum, la samba subtil

Crítica

BORJA DUÑO AIXERCH
BARCELONAJacques Morelenbaum
L'AUDITORI SALA 2 17 D'OCTUBRE

Es pot tenir melancolia del futur? Quin pot ser el futur de la melancolia? Aquesta poesia subtilment juganera que desprèn el títol del primer disc del Cello Sam3a Trio de Jaques Morelenbaum, *Saudade do futuro, futuro da saudade* (2014), va impregnar l'actuació *a priori* arriscada amb què es va obrir oficialment el Festival Internacional de Jazz de Barcelona. La cancel·lació de Diana Krall per motius de salut va obligar a moure la inauguració al concert *gros* més pròxim en el calendari i aquest era el que servia per presentar la primera aventura discogràfica en solitari de l'eminent músic brasiler.

A Morelenbaum l'havíem vist moltes vegades a Barcelona, generalment acompanyant altres músics, com Ryuichi Sakamoto i Gilberto Gil, concerts en què acostuma a tenir un o dos moments de glòria. Divendres, en canvi, va tenir una hora i tres quarts per lluir-se de valent a través d'un repertori molt ben

travat per un trio en què Lula Galvão i Rafael Barata feien molt més que d'acompanyants.

Diem que era una inauguració arriscada perquè, *a priori* i malgrat el prestigi de Morelenbaum, una formació de violoncel, guitarra i bateria podia semblar massa seriosa per als amants de les formes més populars del jazz. Però no ho va ser gens ni mica. La fusió del Cello Sam3a Trio, que porta la samba per terrenys pròxims al jazz, va sonar alegre i propera i les evolucions al violoncel de qui ha sigut company de viatge de Tom Jobim i Caetano Veloso gairebé van flotar sobre una base rítmica lleugera com l'aire.

Dansa secreta

El repertori, evidentment, va estar format per temes de música popular brasilera i, al marge de les dues composicions de Morelenbaum (les sensationals *Maracatusday* i *Air livre*), van sonar creacions de Gilberto Gil (*Eu vim da Bahia*), Antônio Carlos Jobim (*Retrato em branco e preto*, *Outra vez*) i Carlos Lyra (*Você e eu*). El públic va aplaudir entusiasmat els *crescendos* als quals el grup conduïa sovint les peces i, molt especialment, els solos de percussió de Barata. I, quan no aplaudia, movia els peus en secret, perquè, tot i que de forma gairebé subliminar, la música convidava a la dansa. —

TEATRE NACIONAL DE CATALUNYA

SALA PETITA
DEL 9 D'OCTUBRE
AL 9 DE NOVEMBRE DE 2014

TORNA L'ÈXIT

**LICEISTES
I CRUZADOS**

SERAFÍ PITTARRA

Direcció: JORDI PRAT I COLL

PATROCINADOR: Fundació Damm

PROTECTORS: Fundació Banc Sabadell, os, X, i

COMPRAR D'ENTRADES
www.tnc.cat